

DANIEL

(Psalmul 25.14. Ieremia 33.3. 1 Corinteni 4.2. Evrei 11.2.)

Daniel la Babilon

1 1. În al treilea an al domniei lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, Nebucadnezar, împăratul Babilonului, a venit* împotriva Ierusalimului și l-a împresurat.

*2 Împ. 24.1. 2 Cron. 36.6.

2. Domnul a dat în mâinile lui pe Ioiachim, împăratul lui Iuda și o parte* din vasele Casei lui Dumnezeu. Nebucadnezar a dus vasele în țara Șinear**, în casa dumnezeului său, le-a pus† în casa vistieriei dumnezeului său.

*Ier. 27.19,20.

**Gen. 10.10; 11.2. Isa. 11.11. Zah. 5.11. †2 Cron. 36.7.

3. Împăratul a dat poruncă lui Așpenaz, căpetenia famenilor săi dregători, să-i aducă vreo câțiva din copiii lui Israel de neam împărătesc și de viță boierească,

4. niște tineri fără* vreun cusur trupesc, frumoși la chip, înzestrați cu înțelepciune** în orice ramură a științei, cu minte ageră și pricepere, în stare să slujească în casa împăratului și pe care să-i învețe scrierea și limba haldeilor.

*Lev. 24.19,20. **Fapt. 7.22.

5. Împăratul le-a rânduit pe fiecare zi o parte din bucatele de la masa lui și din vinul de care bea el, vrând să-i crească timp de trei ani, după care aveau să fie în slujba* împăratului.

*Gen. 41.46. 1 Împ. 10.8. Vers. 19.

6. Printre ei erau, dintre copiii lui Iuda: Daniel, Hanania, Mișael și Azaria.

7. Căpetenia* famenilor dregători le-a pus însă alte nume, și anume: lui Daniel** i-a pus numele Belșațar, lui Hanania, Șadrac, lui Mișael, Meșac, și lui Azaria, Abed-Nego.

*Gen. 41.45. 2 Împ. 24.17. **Cap. 4.8; 5.12.

8. Daniel s-a hotărât să nu se spurce cu bucatele* alese ale împăratului și

cu vinul pe care-l bea împăratul și a rugat pe căpetenia famenilor dregători să nu-l silească să se spurce.

*Deut. 32.38. Ezec. 4.13. Osea 9.3.

9. Dumnezeu a făcut* ca Daniel să capete bunăvoință și trecere înaintea căpeteniei famenilor dregători.

*Gen. 39.21. Ps. 106.46. Prov. 16.7.

10. Căpetenia famenilor a zis lui Daniel: „Mă tem numai de domnul meu, împăratul, care a hotărât ce trebuie să mâncați și să beți, ca nu cumva să vadă fețele voastre mai triste decât ale celorlalți tineri de vârsta voastră, și să-mi puneți astfel capul în primejdie înaintea împăratului.“

11. Atunci Daniel a zis îngrijitorului căruia îi încredințase căpetenia famenilor privegherea asupra lui Daniel, Hanania, Mișael și Azaria:

12. „Încearcă pe robii tăi zece zile și să ni se dea de mâncat zarzavaturi și apă de băut;

13. să te uiți apoi la fața noastră și la a celorlalți tineri care mănâncă din bucatele împăratului și să faci cu robii tăi după cele ce vei vedea!“

14. El i-a ascultat în privința aceasta și i-a încercat zece zile.

15. După cele zece zile, ei erau mai bine la față și mai grași decât toți tinerii care mâncau din bucatele împăratului.

16. Îngrijitorul lua bucatele și vinul care le erau rânduite și le dădea zarzavaturi.

17. Dumnezeu a dat* acestor patru tineri știință și pricepere** pentru tot felul de scrieri, și înțelepciune; mai ales însă a făcut pe Daniel priceput† în toate vedeniile și în toate visurile.

*1 Împ. 3.12. Iac. 1.5,17. **Fapt. 7.22. †Num. 12.6. 2 Cron. 26.5. Cap. 5.11,12,14; 10.1.

18. La vremea hotărâtă de împărat ca să-i aducă la el, căpetenia famenilor i-a adus înaintea lui Nebucadnețar.

19. Împăratul a stat de vorbă cu ei: dar între toți tinerii aceia nu s-a găsit nici unul ca Daniel, Hanania, Mișael și Azaria. De aceea, ei au fost primiți în slujba* împăratului. *Gen. 41.46. Vers. 5.

20. În toate* lucrurile care cereau înțelepciune și pricepere și despre care îi întreba împăratul, îi găsea de zece ori mai destoinic decât toți vrăjitorii și cititorii în stele care erau în toată împărăția lui. *1 Împ. 10.1.

21. Așa a dus-o* Daniel până în anul dintâi al împăratului Cir. *Cap. 6.28; 10.1.

Visul lui Nebucadnețar

21. În al doilea an al domniei lui Nebucadnețar, Nebucadnețar a avut niște visuri. Duhul îi era* tulburat și i-a pierit somnul**.

*Gen. 41.8. Cap. 4.5. **Est. 6.1. Cap. 6.18.

2. Împăratul* a poruncit să cheme pe vrăjitori, pe cititorii în stele, pe descântători și pe haldei ca să-i spună visurile. Ei au venit și s-au înfățișat înaintea împăratului.

*Gen. 41.8. Exod 7.11. Cap. 5.7.

3. Împăratul le-a zis: „Am visat un vis; duhul îmi este tulburat și aș vrea să știu visul acela.“

4. Haldeii au răspuns împăratului în limba aramaică: „Veșnic să trăiești, împărate*! Spune robilor tăi visul, și-ți vom arăta tâlcuirea lui!“

*1 Împ. 1.31. Cap. 3.9; 5.10; 6.6.21.

5. Împăratul a luat iarăși cuvântul și a zis haldeilor: „Mi-a scăpat din minte lucrul acela: dacă nu-mi veți face cunoscut visul și tâlcuirea lui, veți fi făcuți* bucăți, și casele voastre vor fi prefăcute într-un morman de murdării.

*2 Împ. 10.27. Ezra 6.11. Cap. 3.29.

6. Dar*, dacă-mi veți spune visul și tâlcuirea lui, veți primi de la mine daruri și răsplătiri, și mare cinste. De aceea, spuneți-mi visul și tâlmăcirea lui!“

*Cap. 5.16.

7. Ei au răspuns a doua oară: „Să spună împăratul robilor săi visul, și i-l vom tâlmăci!“

8. Împăratul a luat iarăși cuvântul și a zis: „Văd, cu adevărat, că voiți să câștigați vreme, pentru că vedeți că lucrul mi-a scăpat din minte.

9. Dacă deci nu-mi veți spune visul, vă așteaptă pe toți aceeași* soartă,

fiindcă vreți să vă înțelegeți ca să-mi spuneți minciuni și neadevăruri, până se vor schimba vremurile. De aceea, spuneți-mi visul, ca să știu dacă sunteți în stare să mi-l și tâlcuiți!“

*Est. 4.11.

10. Haldeii au răspuns împăratului: „Nu este nimeni pe pământ, care să poată spune ce cere împăratul; de aceea niciodată nici un împărat, oricât de mare și puternic ar fi fost, n-a cerut așa ceva de la nici un vrăjitor, cititor în stele sau haldeu!

11. Ce cere împăratul este greu; nu este nimeni care să spună lucrul acesta împăratului, afară de zei*, a căror locuință nu este printre muritorii!“

*Vers. 28. Cap. 5.11.

12. La auzul acestor cuvinte, împăratul s-a mâniat și s-a supărat foarte tare. A poruncit să piardă pe toți înțelepții Babilonului.

13. Hotărârea ieșise, înțelepții începuseră să fie omorâți, și căutau și pe Daniel, și pe tovarășii lui, ca să-i piardă.

14. Atunci Daniel a vorbit cu minte și cu judecată lui Arioc, căpetenia străjerilor împăratului, care ieșise să omoare pe înțelepții Babilonului.

15. A luat cuvântul și a zis lui Arioc, căpitanul împăratului: „Pentru ce a dat împăratul o poruncă atât de aspră?“ Arioc a spus lui Daniel cum stau lucrurile.

16. Și Daniel s-a dus la împărat și l-a rugat să-i dea vreme ca să dea împăratului tâlcuirea.

17. Apoi Daniel s-a dus în casa lui și a spus despre lucrul acesta tovarășilor săi, Hanania, Mișael și Azaria,

18. rugându-i să ceară* îndurarea Dumnezeului cerurilor pentru această taină, ca să nu piară Daniel și tovarășii săi odată cu ceilalți înțelepți ai Babilonului. *Mat. 18.19.

19. După aceea, i s-a descoperit lui Daniel taina într-o vedenie* în timpul nopții. Și Daniel a binecuvântat pe Dumnezeul cerurilor.

*Num. 12.6. Iov 33.15,16.

20. Daniel a luat cuvântul și a zis: „Binecuvântat* să fie Numele lui Dumnezeu, din veșnicie în veșnicie! A Lui** este înțelepciunea și puterea.

*Ps. 113.2; 115.18. **Ier. 32.19.

21. El schimbă vremurile* și împrejurările; El răstoarnă** și pune pe

împărați; El dă înțelepciune[†] înțelepților și pricepere, celor pricepuți!

*1 Cron. 29.30. Est. 1.13. Cap. 7.25; 11.6. **Iov 12.18. Ps. 75.6,7. Ier. 27.5. Cap. 4.17. †Iac. 1.5.

22. El descoperă* ce este adânc și ascuns; El știe** ce este în întuneric și la El locuiește lumina[†].

*Iov 12.22. Ps. 25.14. Vers. 28,29. **Ps. 139.11,12. Evr. 4.13. †Cap. 5.11,14. Iac. 1.17.

23. Pe Tine, Dumnezeul părinților mei, Te slăvesc și Te laud că mi-ai dat înțelepciune și putere și mi-ai făcut cunoscut ce Ți-am cerut* noi; căci ne-ai descoperit taina împăratului![†]

*Vers. 18.

24. După aceea, Daniel s-a dus la Arioc, căruia îi poruncise împăratul să piardă pe înțelepții Babilonului; s-a dus și i-a vorbit așa: „Nu pierde pe înțelepții Babilonului! Du-mă înaintea împăratului, și voi da împăratului tâlcuirea!”

25. Arioc a dus degrabă pe Daniel înaintea împăratului și i-a vorbit așa: „Am găsit între prinșii de război ai lui Iuda un om care va da împăratului tâlcuirea!”

26. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel, care se numea Belșațar: „Ești tu în stare să-mi spui visul pe care l-am visat și tâlcuirea lui?”

27. Daniel a răspuns înaintea împăratului și a zis: „Ce cere împăratul este o taină pe care înțelepții, cititorii în stele, vrăjitorii și ghicitorii nu sunt în stare s-o descopere împăratului.

28. Dar* este în ceruri un Dumnezeu care descoperă tainele și care face cunoscut împăratului Nebucadnețar ce se va întâmpla** în vremurile de pe urmă. Iată visul tău și vedeniile pe care le-ai avut în patul tău:

*Gen. 40.8; 41.16. Vers. 18,47. Amos 4.13. **Gen. 49.1.

29. În patul tău, împărate, ți-au venit în minte gânduri cu privire la cele ce vor fi după aceste vremuri; și Cel ce* descoperă tainele ți-a făcut cunoscut ce se va întâmpla.[†]

*Vers. 22,28.

30. Însă, dacă* mi s-a descoperit taina aceasta, nu înseamnă că este în mine o înțelepciune mai mare decât a tuturor celor vii, ci pentru ca să se dea împăratului tâlcuirea ei și să afli ce-ți dorește** inima să știi.

*Gen. 41.16. Fapt. 3.12. **Vers. 47.

31. Tu, împărate, te uitai, și iată că ai văzut un chip mare. Chipul acesta era foarte mare și de o strălucire nemai-pomenită. Stătea în picioare înaintea

ta, și înfățișarea lui era înfricoșătoare.

32. Capul chipului acestuia era de aur* curat; pieptul și brațele îi erau de argint; pântecelul și coapsele îi erau de aramă;

*Vers. 38, etc.

33. florierele picioarelor, de fier; picioarele, parte de fier și parte de lut.

34. Tu te uitai la el, și s-a dezlipit o piatră fără ajutorul vreunei mâini*, a izbit picioarele de fier și de lut ale chipului și i-a făcut bucăți.

*Cap. 8.25. Zah. 4.6. 2 Cor. 5.1. Evr. 9.24.

35. Atunci fierul, lutul, arama, argintul și aurul s-au sfărâmat împreună și s-au făcut ca pleava* din arie vara; le-a luat vântul, și nici urmă** nu s-a mai găsit din ele. Dar piatra care sfărâmasese chipul s-a făcut un munte[†] mare și a umplut^{††} tot pământul.

*Ps. 1.4. Osea 13.3. **Ps. 37.10,36. †Isa. 2.2,3. ††Ps. 80.9.

36. Iată visul. Acum îi vom spune și tâlcuirea înaintea împăratului.

37. Tu, împărate*, ești împăratul împăraților, căci** Dumnezeul cerurilor ți-a dat împărăție, putere, bogăție și slavă.

*Ezra 7.12. Isa. 47.5. Ier. 27.6,7. Ezec. 26.7.

Osea 8.10. **Ezra 1.2.

38. El ți-a dat în mâini, oriunde* locuiesc ei, pe copiii oamenilor, fiarele câmpului și păsările cerului și te-a făcut stăpân peste toate acestea: tu** ești capul de aur!

*Ier. 27.6. Cap. 4.21,22. **Vers. 32.

39. După tine se va ridica o altă* împărăție, mai** neînsemnată decât a ta; apoi o a treia împărăție, care va fi de aramă și care va stăpâni peste tot pământul.

*Cap. 5.28,31. **Vers. 32.

40. Va fi o a patra* împărăție, tare ca fierul; după cum fierul sfărâmă și rupe totul, și ea va sfărâma și va rupe totul, ca fierul care face totul bucăți.

*Cap. 7.7,23.

41. Și după cum ai văzut picioarele* și degetele picioarelor parte de lut de olar și parte de fier, tot așa și împărăția aceasta va fi împărțită; dar va rămâne în ea ceva din tăria fierului, tocmai așa cum ai văzut fierul amestecat cu lutul.

*Vers. 33.

42. Și după cum degetele de la picioare erau parte de fier și parte de lut, tot așa și împărăția aceasta va fi în parte tare și în parte plâpândă.

43. Dacă ai văzut fierul amestecat cu lutul, înseamnă că se vor amesteca prin legături omenști de căsătorie, dar nu vor fi lipiți unul de altul, după cum fierul nu se poate uni cu lutul.

44. Dar în vremea acestor împărați, Dumnezeu* cerurilor va ridica o împărăție care nu va fi nimicită niciodată** și care nu va trece sub stăpânirea unui alt popor. Ea va sfărâma† și va nimici toate acele împărății, și ea însăși va dăinui veșnic.

*Vers. 28. **Cap. 4.3,34; 6,26; 7,14,27. Mica 4,7. Luca 1,32,33. †Ps. 2,9. Isa. 60,12. 1 Cor. 15,24.

45. Aceasta înseamnă piatra pe* care ai văzut-o dezlipindu-se din munte fără ajutorul vreunei mâini și care a sfărâmat fierul, arama, lutul, argintul și aurul. Dumnezeu cel mare a făcut deci cunoscut împăratului ce are să se întâmple după aceasta. Visul este adevărat, și tâlcuirea lui este temeinică.“

*Isa. 28,16. Vers. 35.

46. Atunci împăratul* Nebucadnețar a căzut cu fața la pământ și s-a închinat înaintea lui Daniel, și a poruncit să i se aducă jertfe de mâncare și miresme**.

*Fapt. 10,25; 14,13; 28,6. **Ezra 6,10.

47. Împăratul a vorbit lui Daniel și a zis: „Cu adevărat, Dumnezeuul vostru este Dumnezeul dumnezeilor și Domnul împăraților, și El descoperă* tainele, fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta!“

*Vers. 28.

48. Apoi împăratul a înălțat pe Daniel și i-a dat daruri* multe și bogate; i-a dat stăpânire peste tot ținutul Babilonului și l-a pus ca cea mai înaltă căpetenie** a tuturor înțelepților Babilonului.

*Vers. 6. **Cap. 4,9; 5,11.

49. Daniel a rugat pe împărat să dea grija treburilor ținutului Babilonului în mâna* lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Daniel însă a rămas** la curtea împăratului.

*Cap. 3,12. **Est. 2,19,21; 3,2.

Cei trei tovarăși ai lui Daniel în cuptor

3 1. Împăratul Nebucadnețar a făcut un chip de aur, înalt de șazeci de coți și lat de șase coți. L-a ridicat în valea Dura, în ținutul Babilonului.

2. Împăratul Nebucadnețar a poruncit să cheme pe dregători, pe îngrijitorii și pe cărmuitorii, pe judecătorii cei mari, pe vistiernicii, pe legiuitorii, pe judecătorii și pe toate căpeteniile ținuturilor, ca să vină la sfințirea chipului pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar.

3. Atunci dregătorii, îngrijitorii și cărmuitorii, judecătorii cei mari, vistiernicii, legiuitorii, judecătorii și toate căpeteniile ținuturilor s-au strâns la

sfințirea chipului pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar. S-au așezat înaintea chipului pe care-l înălțase Nebucadnețar.

4. Iar un crainic a strigat cu glas tare: „Iată ce vi se poruncește, popoare*, neamuri, oameni de toate limbile!

*Cap. 4,1; 6,25.

5. În clipa când veți auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente de muzică, să vă aruncați cu fața la pământ și să vă închinați chipului de aur pe care l-a înălțat împăratul Nebucadnețar.

6. Oricine nu se va arunca cu fața la pământ și nu se va închina va fi aruncat* chiar în clipa aceea în mijlocul unui cuptor aprins.“ –

*Jer. 29,22. Apoc. 13,15.

7. De aceea, în clipa când au auzit toate popoarele sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei și a tot felul de instrumente de muzică, toate popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile s-au aruncat cu fața la pământ și s-au închinat chipului de aur pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar.

8. Cu prilejul acesta, și în aceeași vreme, câțiva haldei s-au apropiat* și au pârât pe iudei.

*Cap. 6,12.

9. Ei au luat cuvântul și au zis împăratului Nebucadnețar: „Să trăiești veșnic, împărate*!

*Cap. 2,4; 5,10; 6,6,21.

10. Ai dat o poruncă după care toți cei ce vor auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente de muzică vor trebui să se arunce cu fața la pământ și să se închine chipului de aur;

11. și după care oricine nu se va arunca cu fața la pământ și nu se va închina va fi aruncat în mijlocul unui cuptor aprins.

12. Dar sunt niște* iudei, cărora le-ai dat în grijă treburile ținutului Babilonului, și anume Șadrac, Meșac și Abed-Nego, oameni care nu țin seama deloc de tine, împărate. Ei nu slujesc dumnezeilor tăi și nu se închină chipului de aur pe care l-ai înălțat tu!“

*Cap. 2,49.

13. Atunci Nebucadnețar, mâniat și plin de urgie, a dat poruncă să aducă pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Și oamenii aceștia au fost aduși îndată înaintea împăratului.

14. Nebucadnețar a luat cuvântul și le-a zis: „Înadins oare, Șadrac, Meșac și Abed-Nego, nu slujiți voi dumnezeilor mei și nu vă închinați chipului de aur pe care l-am înălțat?”

15. Acum fiți gata, și în clipa când veți auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente, să vă aruncați cu fața la pământ și să vă închinați chipului pe care l-am făcut*; dacă nu vă veți închina lui, veți fi aruncați îndată în mijlocul unui cuptor aprins! Și care** este Dumnezeul acela care vă va scoate din mâna mea?“

*Exod 32.32. Luca 13.9. **Exod 5.2. 2 Împ. 18.35.

16. Șadrac, Meșac și Abed-Nego au răspuns împăratului Nebucadnețar: „Noi* n-avem nevoie să-ți răspundem la cele de mai sus. *Mat. 10.19.

17. Iată, Dumnezeul nostru căruia îi slujim poate să ne scoată din cuptorul aprins, și ne va scoate din mâna ta, împărate.

18. Și chiar de nu ne va scoate, să știți, împărate, că nu vom sluji dumnezeilor tăi și nici nu ne vom închina chipului de aur pe care l-ai înălțat!“

19. La auzul acestor cuvinte, Nebucadnețar s-a umplut de mânie și și-a schimbat fața, întorcându-și privirile împotriva lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego. A luat din nou cuvântul și a poruncit să încălzească de șapte ori mai mult cuptorul de cum se cădea să-l încălzească.

20. Apoi a poruncit unora din cei mai voinici ostași din oștirea lui să lege pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego și să-i arunce în cuptorul aprins.

21. Oamenii aceștia au fost legați cu izmenele, cămășile, mantalele și celelalte haine ale lor și aruncați în mijlocul cuptorului aprins.

22. Fiindcă porunca împăratului era aspră, și cuptorul era neobișnuit de încălzit, flacăra a ucis pe toți oamenii care aruncaseră în el pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego.

23. Dar acești trei oameni, Șadrac, Meșac și Abed-Nego, au căzut legați în mijlocul cuptorului aprins.

24. Atunci împăratul Nebucadnețar s-a înspăimântat și s-a sculat repede. A luat cuvântul și a zis sfetnicilor săi: „N-am aruncat noi în mijlocul focului trei oameni legați?“ Ei au răspuns împăratului: „Negreșit, împărate!“

25. El a luat iarăși cuvântul și a zis: „Ei bine, eu văd patru oameni umblând* slobozi în mijlocul focului și nevătămați; și chipul celui de al patrulea seamănă cu al unui fiu** de dumnezei!“

*Isa. 43.2. **Iov 1.6; 38.7. Ps. 34.7. Vers. 28.

26. Apoi Nebucadnețar s-a apropiat de gura cuptorului aprins și, luând cuvântul, a zis: „Șadrac, Meșac și Abed-Nego, slujitorii Dumnezeului celui Preainalt, ieșiți afară și veniți încoace!“ Și Șadrac, Meșac și Abed-Nego au ieșit din mijlocul focului.

27. Dregătorii, îngrijitorii, cârmuitorii și sfetnicii împăratului s-au strâns și au văzut că focul n-avusea nici o putere asupra* trupului acestor oameni, că nici perii capului lor nu se pârliseră, hainele le rămăseseră neschimbate și nici măcar miros de foc nu se prinsese de ei. *Evr. 11.34.

28. Nebucadnețar a luat cuvântul și a zis: „Bindecuvântat să fie Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut* în El, au călcat porunca împăratului și și-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească și să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!“

*Ps. 34.7,8. Ier. 17.7. Cap. 6.22,23.

29. Iată acum* porunca pe care o dau: orice om, din orice popor, neam sau limbă ar fi, care va vorbi rău de Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego va fi** făcut bucăți, și casa lui va fi prefăcută într-un morman de murdărie, pentru căț nu este nici un alt Dumnezeu care să poată izbăvi ca El.“

*Cap. 6.26. **Cap. 2.5. †Cap. 6.27.

30. După aceea, împăratul a înălțat pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego la mare cinste în ținutul Babilonului.

Copacul cel mare

4 1. „Nebucadnețar, împăratul, către toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile care locuiesc pe tot pământul: Să aveți multă pace!

*Cap. 3.4; 6.25.

2. Am găsit cu cale să fac cunoscut semnele și minunile pe care* le-a făcut Dumnezeul cel Preainalt față de mine. *Cap. 3.26.

3. Cât* de mari sunt semnele Lui și cât de puternice sunt minunile Lui! Împărăția Lui este o împărăție** veșnică,

și stăpânirea Lui dăinuie din neam în neam!
*Cap. 6.27. **Vers. 34. Cap. 2.44; 6.26.

4. Eu, Nebucadnețar, trăiam liniștit în casa mea și fericit în palatul meu.

5. Am visat un vis care m-a înspăimântat; gândurile de care eram urmărit în patul meu și vedeniile* duhului meu mă umpleau** de groază.

*Cap. 2.28,29. **Cap. 2.1.

6. Am poruncit atunci să aducă înaintea mea pe toți înțelepții Babilonului ca să-mi tâlcuiască visul.

7. Îndată au venit* vrăjitorii, cititorii în stele, haldeii și ghicitorii. Le-am spus visul, și nu mi l-au putut tâlcui.

*Cap. 2.2.

8. La urmă de tot, s-a înfățișat înaintea mea Daniel, numit* Belțșatar, după numele dumnezeului meu, și care** are în el duhul dumnezeilor celor sfinți. I-am spus visul și mi am zis:

*Cap. 1.7. **Isa. 63.11. Vers. 18. Cap. 2.11; 5.11,14.

9. „Belțșatare, căpetenia* vrăjitorilor, știu că ai în tine duhul dumnezeilor sfinți și că pentru tine nici o taină nu este grea; deci tâlcuieste-mi vedeniile pe care le-am avut în vis.

*Cap. 2.48; 5.11.

10. Iată vedeniile care mi-au trecut prin cap când eram în pat. Mă uitam și iată că în mijlocul pământului era un* copac foarte înalt.

*Ezec. 31.3, etc. Vers. 20.

11. Copacul acesta s-a făcut mare și puternic, vârful lui se înălța până la ceruri și se vedea de la marginile întregului pământ.

12. Frunza lui era frumoasă și avea roade multe; în el se găsea hrană pentru toți; fiarele* câmpului se adăposteau sub umbra lui, păsările cerului își făceau cuibul în ramurile lui și orice făptură vie se hrănea din el.

*Ezec. 17.23; 31.6. Plân. 4.20.

13. În vedeniile care-mi treceau prin cap în patul meu, mă uitam și iată că s-a coborât din ceruri un străjer* sfânt**.

*Ps. 103.20. Vers. 17,23. **Deut. 33.2. Cap. 8.13. Zah. 14.5. Iuda 14.

14. El a strigat cu putere și a vorbit așa: „Tăiați* copacul și rupeți ramurile; scuturați-i frunza și risipiți roadele; fugăriți fiarele** de sub el și păsările din ramurile lui!

*Mat. 3.10. **Ezec. 31.12.

15. Dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsați-l în pământ și legați-l cu lanțuri de fier și de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului și să fie la un loc cu fiarele în iarba pământului.

16. Inima lui de om i se va preface într-o inimă de fiară și vor trece șapte vremi* peste el.

*Cap. 11.13; 12.7.

17. Hotărârea aceasta a fost luată în sfatul străjerilor și pusă la cale înaintea sfinților, ca să știe* cei vii că** Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui Îi place și înalță pe ea pe cel mai de jos dintre oameni!“

*Ps. 9.16. **Vers. 25,32. Cap. 2.21; 5.21.

18. Iată visul pe care l-am visat eu, împăratul Nebucadnețar. Tu, Belțșatar, tâlcuieste-l, fiindcă* toți înțelepții din împărăția mea nu pot să mi-l tâlcuiască; tu însă poți, căci ai în tine duhul** dumnezeilor sfinți.“

*Gen. 41.8,15. Cap. 5.8,15. **Vers. 8.

19. Atunci Daniel, numit* Belțșatar, a rămas uimit o clipă, și gândurile lui îl tulburau. Împăratul a luat din nou cuvântul și a zis: „Belțșatare, să nu te tulbure visul și tâlcuirea!“ Și Belțșatar a răspuns: „Domnul meu, visul acesta** să fie pentru vrăjmașii tăi, și tâlcuirea lui, pentru potrivnicii tăi!

*Vers. 8. **2 Sam. 18.32. Ier. 29.7.

20. Copacul* pe care l-ai văzut, care se făcuse atât de mare și puternic, încât i se înălța vârful până la ceruri și se vedea de la toate capetele pământului;

*Vers. 10-12.

21. copacul acesta a cărui frunză era așa de frumoasă și care avea roade atât de multe, și în care era hrană pentru toți, sub care se adăposteau fiarele câmpului și în ramurile căruia își făceau cuibul păsările cerului,

22. ești tu*, împărate, care ai ajuns mare și puternic, a cărui mărime a crescut și s-a înălțat până la ceruri și a cărui stăpânire** se întinde până la marginile pământului.

*Cap. 2.38. **Ier. 27.6-8.

23. Împăratul* a văzut pe un străjer sfânt coborându-se și zicând: „Tăiați copacul și nimiciți-l; dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsați-l în pământ și legați-l cu lanțuri de fier și de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului și să stea la un loc cu fiarele** câmpului, până vor trece șapte vremi peste el.“

*Vers. 13. **Cap. 5.21.

24. Iată tâlcuirea acestui fapt, împărate, iată hotărârea Celui Preaînalt care se va împlini asupra domnului meu, împăratul.

25. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, vei locui la un loc cu fiarele câmpului și îți vor da să mănânci

iarbă** ca la boi; vei fi udat de roua cerului și șapte vremi vor trece peste tine, până vei ț cunoaște că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și o dă ții cui vrea. *Vers. 32. Cap. 5.21, etc. **Ps. 106.20. †Ps. 83.18. Vers. 17.32. ††Ier. 27.5.

26. Porunca, să lase trunchiul cu rădăcinile copacului, înseamnă că împărăția ta îți va rămâne ție îndată ce vei recunoaște stăpânirea Celui ce este în* ceruri. *Mat. 21.25. Luca 15.18,21.

27. De aceea, împărate, placă-ți sfatul meu! Pune capăt* păcatelor tale și trăiește în neprihănire, rupe-o cu neleguirile tale și ai milă de cei nenorociți, și poate** că ți se va prelungi ț fericirea!“ *1 Pet. 4.8. **Ps. 41.1, etc. †1 Împ. 21.29.

28. Toate aceste lucruri s-au împlinit asupra împăratului Nebucadnețar.

29. După douăsprezece luni, pe când se plimba pe acoperișul palatului împărătesc din Babilon,

30. împăratul* a luat cuvântul și a zis: „Oare nu este acesta Babilonul cel mare pe care mi l-am zidit eu ca loc de ședere împărătească, prin puterea bogăției mele și spre slava măreției mele?“ *Prov. 16.18. Cap. 5.20.

31. Nu se sfârșise încă vorba* aceasta a împăratului, și un glas** s-a coborât din cer și a zis: „Află, împărate Nebucadnețar, că ți s-a luat împărăția!

*Cap. 5.5. Luca 12.20. **Vers. 24.

32. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, și vei locui la un loc cu fiarele câmpului, îți vor da să mănânci iarbă ca la boi, și vor trece peste tine șapte vremi, până vei recunoaște că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și că o dă cui vrea!“ *Vers. 25.

33. Chiar în clipa aceea s-a împlinit cuvântul acela asupra lui Nebucadnețar. A fost izgonit din mijlocul oamenilor, a mâncat iarbă ca boii, trupul i-a fost udat de roua cerului, până i-a crescut părul ca penele vulturului și unghiile, ca ghearele păsărilor.

34. După trecerea* vremii hotărâte, eu, Nebucadnețar, am ridicat ochii spre cer și mi-a venit iarăși mintea la loc. Am binecuvântat pe Cel Preaînalt, am lăudat și slăvit pe Cel ce trăiește** veșnic, Acela a cărui stăpânire ț este veșnică și a cărui Împărăție dăinuie din neam în neam. *Vers. 26. **Cap. 12.7. Apoc. 4.10. †Ps. 10.16. Cap. 2.44; 7.14. Mica 4.7. Luca 1.33.

35. Toți* locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea**

cu oastea cerurilor și cu locuitorii pământului, și nimeni ț nu poate să stea împotriva mâniei Lui, nici să-I zică: „Ce ț faci?“ *Isa. 40.15,17. **Ps. 115.3; 135.6. †Iov 34.29. ††Iov 9.12. Isa. 45.9. Rom. 9.20.

36. În vremea aceea mi-a venit mintea înapoi; slava* împărăției mele, măreția și strălucirea mea mi s-au dat înapoi; sfetnicii și mai marii mei din nou m-au căutat; am fost pus iarăși peste împărăția mea, și puterea mea a crescut**.

*Vers. 26. **Iov 42.12. Prov. 22.4. Mat. 6.33.

37. Acum, eu, Nebucadnețar, laud, înalț și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate* lucrările Lui sunt adevărate, toate căile Lui sunt drepte, și El poate** să smerească pe cei ce umblă cu mândrie!“

*Ps. 33.4. Apoc. 15.3; 16.7. **Exod 18.11. Cap. 5.20.

Ospățul lui Belșatar și luarea Babilonului

51. Împăratul Belșatar a făcut* un mare ospăț celor o mie de mai mari ai lui și a băut vin înaintea lor.

*Est. 1.3.

2. Și, în cheful vinului, a poruncit să aducă vasele de aur și de argint pe care* le luase tatăl său, Nebucadnețar, din Templul de la Ierusalim, ca să bea cu ele împăratul și mai marii lui, nevestele și țitoarele lui.

*Cap. 1.2. Ier. 52.19.

3. Au adus îndată vasele de aur care fuseseră luate din Templu, din casa lui Dumnezeu din Ierusalim, și au băut din ele împăratul și mai marii lui, nevestele și țitoarele lui.

4. Au băut vin și au lăudat* pe dumnezeii de aur, de argint, de aramă și de fier, de lemn și de piatră.

*Apoc. 9.20.

5. În clipa* aceea, s-au arătat degetele unei mâini de om și au scris în fața sfeșnicului, pe tențuiala zidului palatului împărătesc. Împăratul a văzut această bucată de mână care a scris.

*Cap. 4.31.

6. Atunci împăratul a îngălbenit, și gândurile atât l-au tulburat, că i s-au desfăcut încheieturile șoldurilor, și genunchii* i s-au izbit unul de altul.

*Naum 2.10.

7. Împăratul a strigat* în gura mare să i se aducă cititorii** în stele, haldeii și ghicitorii. Apoi împăratul a luat cuvântul și a zis înțelepților Babilonului: „Oricine va putea citi scrisoarea aceasta și mi-o va tâlculi va fi îmbrăcat cu purpură, va purta un lântșor de aur

la gât și va avea locul al treilea în cârmuirea împărăției.“

*Cap. 2.2; 4.6. **Isa. 47.13. †Cap. 6.2.

8. Toți înțelepții împăratului au intrat, dar n-au putut* nici să citească scrisoarea și nici s-o tâlcuiască împăratului.

*Cap. 2.27; 4.7.

9. Din pricina aceasta, împăratul Belșatar s-a înspăimântat* foarte tare, fața i s-a îngălbenit, și mai marii lui au rămas încremeniți.

*Cap. 2.1.

10. Împărăteasa, la auzul cuvintelor împăratului și mai marilor lui, a intrat în odaia ospățului, a luat cuvântul și a vorbit astfel: „Să trăiești veșnic, împărăte*! Să nu te tulbure gândurile tale și să nu ți se îngălbenească fața!

*Cap. 2.4; 3.9.

11. În împărăția ta este* un om care are în el duhul dumnezeilor celor sfinți; și pe vremea tatălui tău, s-a găsit la el lumină, pricepere și o înțelepciune dumnezeiască. De aceea, împăratul Nebucadnețar, tatăl tău, da, tatăl tău, împărăte, l-a pus mai mare** peste vrăjitori, cititori în stele, haldei, ghicitori,

*Cap. 2.48; 4.8,9,18. **Cap. 4.9.

12. și anume, pentru că* s-a găsit la el, la Daniel, numit de împărat** Belșatar, un duh înalt, știință și pricepere, puțința să tâlcuiască visurile, să lămurească întrebările grele și să dezlege lucrurile încâlcite. Să fie chemat, dar, Daniel, și el îți va da tâlcuirea!“

*Cap. 6.3. **Cap. 1.7.

13. Atunci Daniel a fost adus înaintea împăratului. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Tu ești Daniel acela, unul din prinșii de război ai lui Iuda pe care i-a adus aici din Iuda, tatăl meu, împăratul?

14. Am aflat despre tine că ai în tine duhul* dumnezeilor și că la tine se găsește lumină, pricepere și o înțelepciune nemaipomenită.

*Vers. 11,12.

15. Au adus înaintea mea pe înțelepți* și pe cititorii în stele ca să citească scrierea aceasta și să mi-o tâlcuiască; dar n-au putut să tâlcuiască aceste cuvinte.

*Vers. 7,8.

16. Am aflat că tu poți să tâlcuiești și să dezlegi întrebări grele; acum*, dacă vei putea să citești scrierea aceasta și să mi-o tâlcuiești, vei fi îmbrăcat cu purpură, vei purta un lănișor de aur la gât și vei avea locul al treilea în cârmuirea împărăției!“

*Vers. 7.

17. Daniel a răspuns îndată înaintea împăratului: „Ține-ți darurile și dă altuia

răsplătirile tale! Totuși voi citi împăratului scrierea și i-o voi tâlcui.

18. Împărăte, Dumnezeu* cel Preaînalt dăduse tatălui tău, Nebucadnețar, împărăție, mărimă, slavă și strălucire;

*Cap. 2.37,38; 4.17,22,25.

19. și, din pricina mărimii pe care i-o dăduse, toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile se temeau și tremurau înaintea lui. Căci împăratul omora pe cine voia, și lăsa cu viață pe cine voia; înălța pe cine voia, și cobora pe cine voia.

*Ier. 27.7. Cap. 3.4.

20. Dar când* i s-a îngâmfat inima și i s-a împietrit duhul până la mândrie, a fost aruncat de pe scaunul lui împărătesc și a fost despuiat de slava lui;

*Cap. 4.30,37.

21. a fost* izgonit din mijlocul copiilor oamenilor, inima i s-a făcut ca a fiarelor și a locuit la un loc cu măgarii sălbatici; i-au dat să mănânce iarbă ca la boi, și trupul i-a fost udat cu roua cerului, până când a recunoscut** că Dumnezeu cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și că o dă cui vrea.

*Cap. 4.32, etc. **Cap. 4.17,25.

22. Dar tu, Belșatar, fiul lui, nu ți-ai* smerit inima, măcar că ai știut toate aceste lucruri.

*2 Cron. 33.23; 36.12.

23. Ci te-ai* înălțat împotriva Domnului cerurilor; vasele din Casa Lui au fost aduse înaintea ta și ați băut vin cu ele, tu și mai marii tăi, nevestele și țiitoarele tale; ai lăudat pe dumnezeii de argint, de aur, de aramă, de fier, de lemn și de piatră, care** nici nu văd, nici n-aud și nici nu pricep nimic și n-ai slăvit pe Dumnezeu în mânaț căruia este suflarea ta și toate căile tale!

*Vers. 3,4. **Ps. 115.5,6. †Ier. 10.23.

24. De aceea a trimis El acest cap de mână care a scris scrierea aceasta.

25. Iată însă scrierea care a fost scrisă: „Numărat, numărat, cântărit și împărțit!“

26. Și iată tâlcuirea acestor cuvinte: Numărat înseamnă că Dumnezeu ți-a numărat zilele domniei și i-a pus capăt.

27. Cântărit* înseamnă că ai fost cântărit în cumpănă și ai fost găsit ușor!

*Iov 31.6. Ps. 62.2. Ier. 6.30.

28. Împărțit înseamnă că împărăția ta va fi împărțită și dată mezilor* și perșilor**!“

*Isa. 21.2. Vers. 31. Cap. 9.1. **Cap. 6.28.

29. Îndată Belșatar a dat poruncă, și au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, i-au pus un lăntșor de aur la gât și au dat de știre că va avea locul al treilea* în cârmuirea împărăției. *Vers. 7.

30. Dar chiar în noaptea* aceea, Belșatar, împăratul haldeilor, a fost omorât. *Ier. 51.31,39,57.

31. Și a pus mâna pe împărăție Darius*, medul, care era în vârstă de șaizeci și doi de ani. *Cap. 9.1.

Daniel în groapa leilor

6. 1. Darius a găsit cu cale să pună* peste împărăție o sută douăzeci de dregători, care trebuiau să fie răspândiți în toată împărăția; *Est. 1.1.

2. a pus în fruntea lor trei căpetenii, în numărul cărora era și Daniel. Dregătorii aceștia aveau să le dea socoteală, ca împăratul să nu sufere nici o pagubă.

3. Daniel însă întrecea pe toate aceste căpetenii și pe dregători, pentru că în el era un duh* înalt; și împărarul se gândea să-l pună peste toată împărăția. *Cap. 5.12.

4. Atunci* căpeteniile și dregătorii au căutat să afle ceva asupra lui Daniel, ca să-l pârsască în ce privea treburile împărăției. Dar n-au putut să găsească nimic, nici un lucru vrednic de muștrare, pentru că el era credincios și nu se găsea nici o greșală la el și nici un lucru rău. *Ecl. 4.4.

5. Atunci oamenii aceștia au zis: „Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, afară numai dacă am găsi vreunul în Legea Dumnezeului lui!”

6. Apoi aceste căpetenii și dregătorii aceștia s-au dus cu mare zarvă la împărat și i-au vorbit așa: „Să trăiești veșnic, împărate* Darius!

7. Toate căpeteniile împărăției, îngrijitorii, dregătorii, sftnicii și cârmuitorii sunt de părere să se dea o poruncă împărătească, însoțită de o aspră oprire, care să spună că oricine va înălța, în timp de treizeci de zile, rugăciuni către vreun dumnezeu sau către vreun om, afară de tine, împărate, va fi aruncat în groapa cu lei.

8. Acum, împărate, întărește oprirea și iscălește porunca aceasta, pentru ca să nu se poată schimba, după legea* mezilor și perșilor, care, odată dată, rămâne neschimbată.“*Est. 1.19; 8.8. Vers. 12,15.

9. În urma celor de mai sus, împăratul Darius a scris porunca și oprirea.

10. Când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre* Ierusalim, și de trei** ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeu lui, cum făcea și mai înainte. *1 Imp. 8.44,48.

Ps. 5.7. Iona 2.4. **Ps. 55.17. Fapt. 2.1,2,15; 3.1; 10.9.

11. Atunci oamenii aceștia au dat năvală în casă și au găsit pe Daniel rugându-se și chemând pe Dumnezeu lui.

12. Apoi s-au înfățișat* înaintea împăratului și i-au zis cu privire la oprirea împărătească: „N-ai scris tu o oprire care spune că oricine va înălța, timp de treizeci de zile, rugăciuni vreunui dumnezeu sau vreunui om, afară de tine, împărate, să fie aruncat în groapa cu lei?“ Împăratul a răspuns: „Lucrul acesta este adevărat, după legea** mezilor și perșilor, care nu se poate schimba!“ *Cap. 3.8. **Vers. 8.

13. Ei au luat din nou cuvântul și au zis împăratului: „Daniel, unul* din prinșii de război ai lui Iuda, nu** ține deloc seama de tine, împărate, nici de oprirea pe care ai scris-o, și își face rugăciunea de trei ori pe zi!“

*Cap. 1.6; 5.13. **Cap. 3.12.

14. Împăratul s-a mâhnit* foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel, și până la asfințitul soarelui s-a trudit să-l scape. *Marc. 6.26.

15. Dar oamenii aceia au stăruit de împărat și i-au zis: „Să știi, împărate, că, după legea* mezilor și perșilor, orice oprire sau orice poruncă întărită de împărat nu se poate schimba!“

*Vers. 8.

16. Atunci împăratul a poruncit să aducă pe Daniel și să-l arunce în groapa cu lei. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău căruia necurmat îi slujești să te scape!“

17. Au adus* o piatră și au pus-o la gura gropii. Împăratul** a pecetluit-o cu inelul lui și cu inelul mai marilor lui, ca să nu se schimbe nimic cu privire la Daniel. *Plân. 3.53. **Mat. 27.66.

18. Împăratul s-a întors apoi în palatul său, a petrecut noaptea fără să mănănce, nu i s-a adus nici o țiitoare și n-a putut* să doarmă. *Cap. 2.1.

19. În revărsatul zorilor însă împă-

ratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei.

20. Și apropiindu-se de groapă, a chemat pe Daniel cu un glas plângător. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Daniele, robul Dumnezeului celui Viu, a putut Dumnezeul* tău căruia îi slujești necurmat să te scape de lei?”

*Cap. 3.15.

21. Și Daniel a zis împăratului: „Veșnic să trăiești*, împărate!

*Cap. 2.4.

22. Dumnezeul* meu a trimis pe îngerul Său și a închis** gura leilor, care nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui. Și nici înaintea ta, împărate, n-am făcut nimic rău!”

*Cap. 3.28. **Evr. 11.33.

23. Atunci împăratul s-a bucurat foarte mult și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Daniel a fost scos din groapă și nu s-a găsit nici o rană pe el, pentru că avusese încredere* în Dumnezeul său.

*Evr. 11.33.

24. Împăratul a poruncit să aducă* pe oamenii aceia care pârașeră pe Daniel. Și au fost aruncați în groapa cu lei, ei, copiii** lor și nevestele lor; și, până să ajungă în fundul gropii, lei i-au și apucat și le-au fărâmițat oasele.

*Deut. 19.19. **Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. Est. 9.10.

25. După aceea*, împăratul Darius a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, care locuiau în toată împărăția: „Pacea să vă fie dată din belșug!

*Cap. 4.1.

26. Poruncesc* ca, în toată întinderea împărăției mele, oamenii să se teamă** și să se înfricoșeze de Dumnezeul lui Daniel. Căci† El este Dumnezeul cel Viu și El dănuie veșnic; Împărăția Lui nu se va nimici†† niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit.

*Cap. 3.29. **Ps. 99.1. †Cap. 4.34. ††Cap. 2.44; 4.3,34; 7.14,27. Luca 1.33.

27. El izbăvește și mântuiește, El face semne* și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor!”

*Cap. 4.3.

28. Daniel a dus-o bine sub domnia* lui Darius și sub domnia lui Cir**, persanul.

*Cap. 1.21. **Ezra 1.1,2.